

Správa o výsledku kontroly 2024

Podpora zvyšovania kapacít materských škôl

Najvyšší kontrolný úrad SR
Ľubomír Andrassy, predseda

Kontrolovali sme

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, 7 VÚC a 15 miest a obcí

Celoslovenská kontrola podpory zvyšovania kapacít MŠ preverila dve výzvy na zvýšenie kapacít MŠ z operačného programu IROP 2014-2020, ako aj výber a realizáciu vybraných projektov. Kontrola bola vykonávaná na riadiacom orgáne (MIRRI), siedmich sprostredkovateľských orgánoch (VÚC) a u 15 prijímateľov realizujúcich projekty EŠIF. Preverované boli tvorba a vyhlásenie výziev, správnosť a efektívnosť fungovania systému riadenia a kontroly, pridelovanie finančných prostriedkov, plnenie povinností z delegačných zmlúv medzi RO a SO, príčiny a dopady nerovnakého nastavenia finančných podmienok pre regióny SR, spôsoby realizácie projektov a ich reálne výsledky. Porovnaná bola úspešnosť nepodporených žiadostí a neukončených projektov z IROP vo výzve Plánu obnovy a odolnosti. Kontrolou bolo preverených celkom 23,5 mil. eur na kontrolovanej vzorke projektov a dve výzvy v celkovej sume 55,2 mil. eur.

Ako sme postupovali

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu. Použité boli techniky, postupy a metóda preskúmania dokladov, analýzy, písomné vyjadrenia / vysvetlenia kontrolovaného subjektu a rozhovory so zamestnancami. Vzorka preverovaných projektov miest a obcí bola vybraná štatistickou metódou MUS z populácie schválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok v oboch výzvach. Na sprostredkovateľských orgánoch boli preverené ďalšie žiadosti o NFP, určené neštatistickým výberom vzorky.

Prečo sme kontrolovali

Potreba nových miest v materských školách naprieč Slovenskom nevyplývala len z medzinárodných iniciatív, či demografického vývoja. Podstatný vplyv majú legislatívne úpravy štátu, ktoré znižujú vek pre povinné predprimárne vzdelávanie dieťaťa. IROP mal prispieť k vytvoreniu 23 tisíc miest pre deti v škôlkach a prefinancovať 153,9 mil. eur zo zdrojov EÚ. Po roku 2020 bola určená rozdielna alokácia a podmienky pre Bratislavský kraj a zvyšok Slovenska. Kontrolou boli potvrdené riziká identifikované pri plánovaní kontrolnej akcie.

Čo sme zistili

Na MIRRI SR (riadiaci orgán pre IROP):

- predĺžovanie rozhodovacieho procesu o žiadostiach (nad 100 dní) a ďalšie nedodržovanie lehôt pri jednotlivých procesoch realizácie projektov žiadateľov, napriek blížiacemu sa koncu programového obdobia;
- ohrozenie nezávislosti odborného hodnotenia - hromadné informovanie o pridelených žiadostiach hodnotiteľom;
- nesprávne nastavenie podmienok výziev v rokoch 2021 a 2022 (nizky vs. žiadny limit výdavkov na 1 miesto)
- prekročenie limitu pre nadkontrahovanie, podpis zmlúv nekrytých zdrojmi EÚ a zaťaženie štátneho rozpočtu;
- nedostatočné definovanie vylučovacieho kritéria na posúdenie bezbariérových riešení projektov škôlok, prenesenie rozhodnutia na hodnotiteľov = nejednotný prístup v rámci odborného hodnotenia a schvaľovania;
- neplnenie povinností zverejňovania dát a dokumentov v IMTS2014+; chýbajúce záverečné správ výziev;
- nedostatočné nastavenie koordinácie a komplementarity medzi IROP a POO. Z IROP prešli do POO žiadatelia/prijímatelia s projektami za 14 mil. eur;
- nekonzistentné dáta pri plánovaní a odpočítaní výsledkov operačného programu;

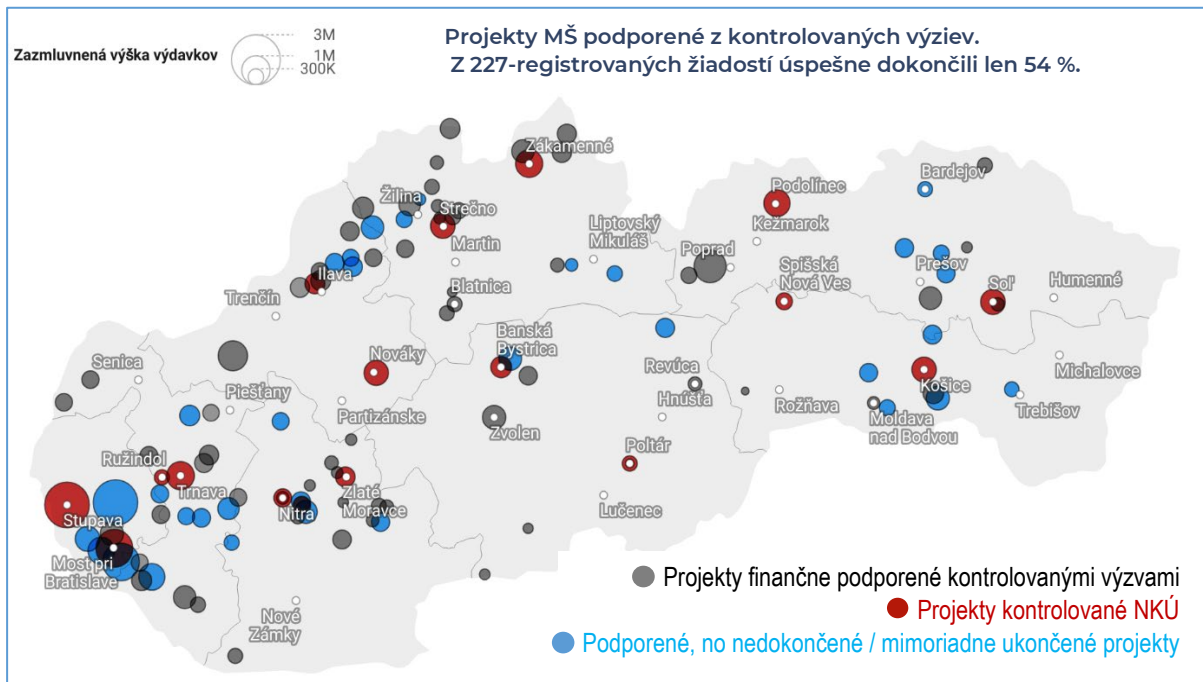
na VÚC (sprostredkovateľské orgány pre IROP):

- nedodržovanie lehôt pri výkone úloh SO - napr. pri výkone kontroly verejného obstarávania; spracovávaní monitorovacích správ; spracovávaní ŽoNFP a stanovenie nesprávnych lehôt pre žiadateľov;
- nedostatočná kontrola žiadostí o platbu a následné preplatenie nerealizovaných častí projektu obce Most pri Bratislave - neidentifikovanie porušenia finančnej disciplíny prijímateľom NFP;
- nedostatočná kontrola odborných hodnotení projektov (schválené projekty bez prvkov debarierizácie);

v mestách a obciach (prijímatelia nenávratného finančného príspevku realizujúci projekty MŠ):

- porušenie povinnosti zabezpečiť bezbariérové riešenie MŠ - nedostatočne realizované prvky resp. nedostatočné riešenia v projektoch;
- preplatenie nezrealizovaných častí projektu ihriska MŠ dodávateľovi - porušenie zmluvy o NFP a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čo zakladá podozrenie z protiprávneho konania;
- nedodržanie lehôt stanovených zmluvou a systémom riadenia - napr. neskoré oznámenie zmeny štatutárov, podanie žiadosti o platbu, zmeny začiatku realizácie projektu, zápis práva k nehnuteľnosti;
- chyby v oblasti zaúčtovania majetku, či výdavkov; pochybenia pri výbere a zazmluvňovaní dodávateľov.

Projekty finančne podporené Výzvami IROP

Čo odporúčame

NKÚ SR odporúča Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež, šport a cestovný ruch, aby zaviazal ústredné orgány štátnej správy :

MIRRI SR, Úrad vlády – NIKA

- predkladať na prerokovanie Výboru výsledky stretnutí Riadiaceho výboru pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi fondami Európskej únie, európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi, Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR, a to vzhľadom na preukázané problémy pri koordinácii a vzniknutej konkurencii výziev vyhlasovaných z rozličných nástrojov podpory EÚ, ktorých podmienky definujú rôzne ministerstvá.

Ministerstvo školstva SR a MIRRI SR

- predkladať spoločnú správu o naplnení kapacít MŠ v SR vo vzťahu k pripravovaným zámerom v oblasti predprimárneho vzdelávania, ako aj naplnenia cieľov realizovaných eurofondových projektom.

NKÚ odstúpil zistenia o uhradení nezrealizovaných častí projektov, identifikované niekoľko mesiacov po preplatení žiadosti o platbu v obci Most pri Bratislave orgánom činným v trestnom konaní.

VÝKON KONTROLNEJ AKCIE

Účel kontrolnej akcie

Prispieť k nastaveniu procesov na efektívne využívanie zdrojov z EŠIF a k napĺňaniu cieľov v oblasti infraštruktúry pre predprimárne vzdelávanie naprieč Slovenskom.

Rámec kontrolnej akcie

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ SR a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI), konkrétne ISSAI 100 (kontrola verejného sektora) a ISSAI 400 (kontrola súladu). Kontrolovaným obdobím boli roky 2020 až 2023 a súvisiace obdobia.

Výsledky kontrolnej akcie

Rozširovanie infraštruktúry materských škôl je dlhodobo podporované kombináciou zdrojov štátneho rozpočtu, rozpočtov miest a obcí a EÚ. V programovom období 2014 - 2020 išlo najmä o programy IROP a OP LZ, od roku 2021 doplnené mechanizmom Plánu obnovy a odolnosti. Jednotlivé zdroje podmienili poskytnutie finančnej podpory zriaďovateľom škôlok odlišne. Podľa nariadenia EÚ sa mali všetky európske zdroje vzájomne dopĺňať a vytvárať synergie. Výsledky kontroly NKÚ preukázali, že podmienky mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti (ako napr. nulové spolufinancovanie), viedli k vytlačaniu poskytnutých financií v rámci kontrolovaných výziev IROP.

Integrovaný regionálny operačný program 2014-2020 podporil zo zdrojov EÚ výstavbu nových aj rozširovanie a modernizáciu existujúcich materských škôl objemom 154 miliónov eur (tabuľka 4). V apríli 2024 bolo z týchto zdrojov vyčerpaných len 115,6 mil. eur, hoci väčšina merateľných ukazovateľov programu bola plnená (tabuľka 1).

Tabuľka 1: Ciele IROP v oblasti predprimárneho vzdelávania a odpočet ich plnenia podľa dokumentov MIRRI SR, spracované NKÚ SR

IROP (ŠC 2.2.1) CIELE A ODPOČET	Počet škôlok		Miera zaškolenosti detí v %		Kapacita - počet detí	
	Menej rozvinuté regióny	Viac rozvinutý región	Menej rozvinuté regióny	Viac rozvinutý región	Menej rozvinuté regióny	Viac rozvinutý región
Strategický dokument IROP verzia č. 1/ rok 2014	148	25	85,74	98,30	8 847	1 240
Strategický dokument IROP verzia č. 16/ rok 2023	259	38	90,00	99,30	20 000	2 940
Výročná správa IROP za rok 2020 (dáta MIRRI a CVTI SR)	234	29	93,41	95,85	13 910	2 258
Výročná správa IROP za rok 2022 (dáta MIRRI a CVTI SR)	318*	53*	98,5	103,07	17 889	3 077

*vyššie hodnoty riadiaci orgán IROP preveruje, konštatoval, že môže ísť o výsledok nadkontrahovania zdrojov. Vysvetlenie pre NKÚ neposkytol. Výsledky za rok 2023 zverejní v roku 2025.

NKÚ preveril príčiny uvedeného stavu na procesoch alokácie, pridelovania a nízkeho čerpania týchto zdrojov a ich previazania na ciele programu, a to na Výzve 67 a Výzve 94 na predkladanie žiadostí o NFP a na projektoch MŠ.

Obe výzvy boli vytvorené, schválené, vyhlásené, realizované a vyhodnocované na konci programového obdobia – v rokoch 2021 a 2022. T.j. potom, ako MIRRI SR prevzalo v októbri 2020 riadenie a implementáciu operačného programu IROP. NKÚ kontrolou preukázal nedostatočné nastavenia limitov výdavkov vo Výzve 67 a nedostatočné definovanie podmienok pre splnenie kritérií nediskriminácie v oblasti debarierizácie, a to v oboch výzvach.

Ministerstvo ako riadiaci orgán pre IROP (RO) využilo pri implementácii sieť sprostredkovateľských orgánov – odborov IROP na VÚC, s výnimkou Banskobystrického kraja (tabuľka 3 v Prílohe). Pokrývali od príjmu žiadostí, cez administratívne overenie po zazmluvňovanie odborných hodnotiteľov. Následne po rozhodnutí riadiaceho orgánu riešili implementáciu zazmluvnených projektov, vrátane kontrol verejného obstarávania, spracovávanía a schvaľovania žiadostí o platbu, monitorovanie projektov a fyzickú kontrolu realizácie projektov na mieste. V prípade žiadostí z mestských funkčných oblastí krajských miest prevzal začiatok procesu do uzatvorenia zmlúv riadiaci orgán. Na zabezpečenie plynulého priebehu IROP posilňovali VÚC tieto útvary kapacitami financovanými z vlastných zdrojov.

MIRRI SR centralizovalo rozhodovanie, pridelovalo žiadosti odborným hodnotiteľom, nerozdělilo zdroje vo výzve geografickým kľúčom a rozhodovalo o žiadostiach bez ohľadu na dátum ich predloženia.

Neskorým rozhodovaním znásobilo tlak na prijímateľov NFP, ktorí museli realizovať a ukončiť projekty do 31. 12. 2023, čo viedlo k chybám pri realizácii a nezrovnalostiam. Rovnako aj k chybám v procese administrácie na riadiacom a sprostredkovateľských orgánoch. Tie mali opakované problémy dodržiavať lehoty stanovené na jednotlivé úkony, od rozhodnutia po kontrolu dokumentácie. Ale aj zverejňovať dokumentáciu v centrálnom informačnom systéme pre eurofondy – ITMS2014+; systéme, ktorý gesturuje samotné MIRRI SR ako nástroj pre zabezpečenie transparentnosti, kontrolovateľnosti a auditovateľnosti procesov čerpania fondov EŠIF. Časté interné organizačné zmeny na MIRRI a presuny ľudských zdrojov neprispeli k zlepšeniu komunikácie riadiaceho orgánu pre IROP so zainteresovanými subjektmi. NKÚ poukázal prostredníctvom najvýraznejších prípadov porušenia Systému riadenia EŠIF, či interných riadiacich dokumentov, na potrebu úprav nastavených procesov. Finančný objem nezrovnalostí zistených počas kontroly NKÚ na projektoch z výziev 94 a 67 bol viac ako 460 tisíc eur.

Pôvodne plánované indikatívne finančné zdroje (alokáciu) oboch výziev riadiaci orgán postupne po súhlase vedenia navyšoval v roku 2022 a januári 2023 (Tabuľka 2). Následne zazmluvňoval aj žiadosti úspešné v odbornom hodnotení, no uložené do zásobníka projektov kvôli nedostatku zdrojov. V konečnom dôsledku uzatvoril zmluvy o NFP nekruté zdrojmi z EÚ. Tie po opakovaných rokovaniach a súhlase ministerstva financií dodatočne v plnej výške vykryl štátny rozpočet. Na záver programového obdobia predstavovalo nadkontraahovanie v kontrolovanej oblasti MŠ 24,5% (17,5 mil. eur).

Neskoré vyhlásenie výziev, posun v realizácii projektov, spolu so sklzom výkonu kontrol projektov priamo na mieste kvôli pandémie COVID-19, ovplyvnili aj kontrolný proces. Nedostatok kapacít viedol k zavedeniu Výnimky z pravidla finančnej kontroly na mieste pri záverečných žiadostiach o platby. Následne k schvaľovaniu týchto žiadostí a preplácaniu faktúr na základe fotografií, bez identifikácie miesta a času vyhotovenia snímky. Nesprávne posúdenie takejto fotodokumentácie viedlo k preplateniu neoprávnených výdavkov, identifikovaných NKÚ v Moste pri Bratislave. Projekty sú alebo budú kontrolované po ukončení projektu počas tzv. obdobia udržateľnosti a prípadné zistené nezrovnalosti následne zaťažia rozpočty prijímateľov.

Tabuľka 2: Prehľad zvyšovania alokácií, podielu štátneho rozpočtu, celkových výdavkov do projektov a uzavretia kontrolovaných výziev

Výzvy 67 a 94	Dátum vyhlásenia	výzva 67 (objem financií za zdroj EÚ)	Objem za ŠR k alokácii EÚ pre V 67 (85+10% ŠR)*	SPOLU NFP V67	očakávané celkové výdavky (NFP+5% žiadateľa)	Dátum vyhlásenia	výzva 94 (objem financií za zdroj EÚ)	Objem za ŠR k alokácii EÚ pre V94 (50+45% ŠR)*	SPOLU NFP V94	očakávané celkové výdavky (NFP+5% žiadateľa)
Vyhlasenie výzvy a pôvodná alokácia	28.6.2021	12 750 000,00 €	1 500 000,00 €	14 250 000,00 €	15 000 000,00 €	8.3.2022	12 000 000,00 €	10 800 000	22 800 000,00 €	24 000 000,00 €
1. aktualizácia	19.7.2021					20.5.2022				
Uzavretie výzvy (koniec prijímania žiadostí)			8.11.2021					12.9.2022		
2. aktualizácia	18.5.2022	25 162 085,00 €	2 960 245,29 €	28 122 330,29 €	29 602 452,94 €	12.7.2022				
3. aktualizácia	3.8.2022	36 162 144,00 €	4 254 368,88 €	40 416 513,90 €	42 543 698,82 €	3.10.2022	16 371 736,00 €	14 734 562,2	31 106 298,40 €	32 743 472,00 €
4. aktualizácia						30.1.2023	19 106 994,00 €	17 196 294,6	36 303 288,60 €	38 213 988,00 €
<i>*prepočet pre štátne, obecné, mestské materské školy a škôlky neziskových organizácií</i>										
Výsledok: reálne čerpanie / poskytnuté prostriedky		18 374 725,52 €	7 021 127,86 €	26 748 522,05 €			13 067 754,25 €	13 323 077,33 €	27 802 524,68 €	

Spracovanie NKÚ SR, 2024 z dát ITMS2014+ a MIRRI SR

V rámci týchto výziev bolo zaregistrovaných 227 žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Z 56 predložených žiadostí vo výzve 94 bolo realizovaných 25. Zo 171 žiadostí vo výzve 67 je úspešne realizovaných 80 projektov. Pri 54 percentnej úspešnosti žiadateľov bolo podporených 9 352 miest pre deti v materských školách, z toho 6 652 z výzvy 67.

Výzvy prispeli k plneniu cieľov programu IROP a vytvoreniu potrebných kapacít aj v menej rozvinutých regiónoch. Z hľadiska plánovania finančných tokov, ako aj zaťaženia a nasadenia ľudských zdrojov a žiadateľov, ktorí na prípravu žiadostí museli vynaložiť vlastné (väčšinou verejné) zdroje, poukazuje NKÚ na potrebu posúdenia efektívnosti nastavenia systému pravidiel a podmienok výziev EŠIF a zlepšenie manažmentu zo strany RO.

Riziká zakotvené priamo vo výzve

Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP na zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ s kódmi IROP-PO2-SC221-2021-67 („Výzva 67“) a IROP-PO2-SC221-2022-94 („Výzva 94“) boli zverejnené v rokoch 2021 a 2022 v rozpätí 9-tich mesiacov. Zriaďovateľov MŠ finančne podporovali pri výstave, prestavbe, rekonštrukcii či prístavbe priestorov pre deti minimálne o 10 miest. Rozdiel bol vo výške spolufinancovania, pričom 10% platili súkromní zriaďovatelia a 5% obce, mestá a neziskové organizácie. Rovnaké boli aj vylučujúce kritériá pri hodnotení projektov, medzi ktoré patrili súlad s legislatívou, intervenčnou stratégiou IROP, regionálnou integrovanou územnou stratégiou a princípom nediskriminácie.

Riadiaci orgán stanovil v kontrolovaných výzvach pre rovnako zamerané projekty na území SR odlišné podmienky len v dvoch bodoch, a to v intenzite financovania a finančných limitoch.

Prvá vyplýva z priamo z európskeho nariadenia, ktoré určilo vyšší, 45 percentný podiel (resp. 50 percentný pri štátnych škôlkach alebo 40 percentný pri súkromných) financovania nenávratného príspevku zo štátneho rozpočtu pre viac rozvinutý región. Pomer 85 % EÚ a 10 % ŠR (resp. 5 % ŠR pre súkromné školy alebo 15% ŠR pre štátne školy) platil pre menej rozvinuté regióny. Prijímateľov sa tento rozdiel nedotkol, ovplyvňoval len nároky na štátny rozpočet, definované už pri plánovaní a vyhlásení výzvy.

Druhá bola výhradne rozhodnutím riadiaceho orgánu pre IROP - MIRRI SR ako autora výziev a poskytovateľa finančných zdrojov. Žiadateľom vo výzve 67 neurčil minimálnu ani maximálnu výšku príspevku, len limit na jedno miesto (benchmark) pre dieťa. Vo výzve 94 naopak určil len maximálnu výšku príspevku – maximálne celkové oprávnené výdavky na projekt bez ohľadu na počet detí.

Nesprávne nastavené limity výdavkov zaťažili rozpočty miest a obcí

Problémy vyvolalo použitie zastaraného limitu/benchmarku, teda určenie nedostatočnej výšky maximálnych celkových oprávnených výdavkov na jedno miesto vo Výzve 67. Pre menej rozvinutý región bol na úrovni 8 950 eur pre nové miesto alebo 2 900 eur pre zlepšenie existujúceho miesta. Preverenie postupu pri tvorbe podmienok výzvy NKÚ preukázal, že riadiaci orgán prevzal tieto ukazovatele zo starých výziev Operačného programu Ľudské zdroje, ktoré v roku 2018 podporovali školy s vyššou účasťou detí z marginalizovanej komunity. Nerešpektoval tak viac ako 20 percentný nárast cien stavebného materiálu medzi rokmi 2018 až 2022 a pri tvorbe výzvy 67 nevyužil dostupné štatistiky. Zároveň vo výzve 67 ponechal maximálnu výšku COV závislú len od počtu vytvorených / zlepšených miest pre deti.

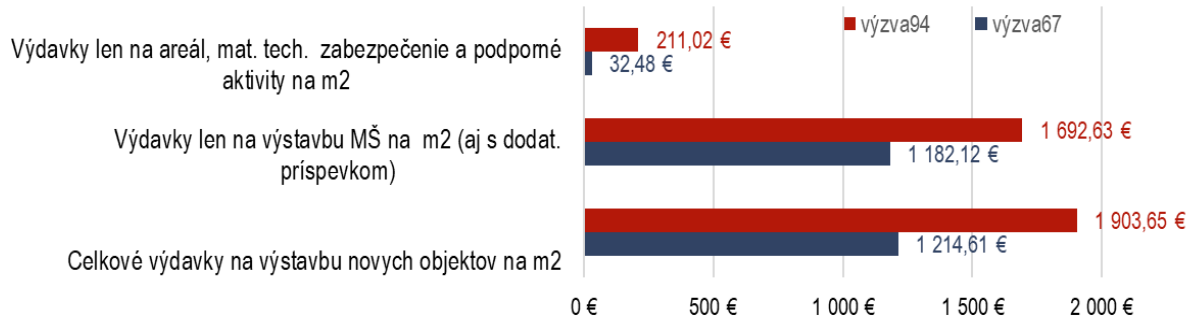
Prijímatelia, ktorí úspešne prešli dlhým schvaľovacím procesom, popri spolufinancovaní, dofinancovali veľkú časť projektov z vlastných zdrojov (napr. mesto Košice, Stupava) alebo využili komerčné úvery (napr. Ružindol, Zlaté Moravce, Strečno, Banská Bystrica).

O deväť mesiacov neskôr pracovníci ministerstva úplne upustili od stanovovania limitu na jedno miesto. Výzva 94 nemala určené výdavky na jedno miesto, žiadatelia mali stanovený len limit na celý projekt - maximálnu výšku celkových výdavkov (COV) 2,5 mil. eur pre štátne školy resp. 2,375 mil. eur pre školy obecné a mestské (Tabuľka 3).

Nedostatočnú výšku finančného limitu /benchmarku vo Výzve 67 nevyrovnal ani Dodatočný príspevok zavedený v roku 2022 (pozri grafy v Prílohe). Slúžil na vykrytie oprávnených výdavkov, napr. rozpočtu za stavebné materiály v rozmedzí do 20%, a bol poskytovaný na základe nových žiadostí v rámci špeciálne vyhlásenej výzvy. Úspešným projektom EŠIF zazmluvneným v období 2020 až do 30. 4. 2022, u ktorých neexistovali pochybnosti o dosiahnutí cieľa, mal pomôcť zachovať plynulosť čerpania finančných prostriedkov. Zo 114 projektov podporených v rámci Výzvy 67 ho získalo len 24. Výška dodatočného príspevku bola v intervale od 2 517 eur (Lobelka, s.r.o) až po 136 128 eur (obec Strečno). V porovnaní s hodnotou realizovaných projektov od 1,2 % do 20 % celkových oprávnených

výdavkov projektov podporených v rámci Výzvy 67. Aj po jeho započítaní do celkových výdavkov projektov podporených z výzvy 67 pretrvával rozdiel v hodnotách investícií do projektov medzi výzvou 94 (v Grafe 1 vyznačenou červenou farbou) a výzvou 67 (v Grafe 1 vyznačenou modrou).

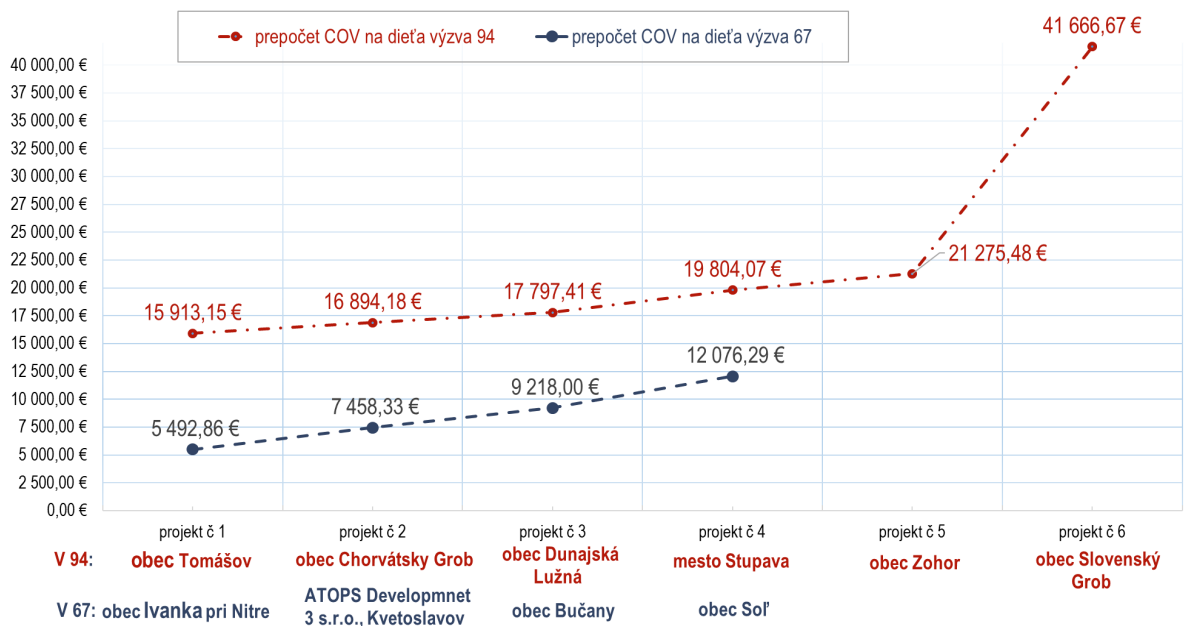
Graf 1: Porovnanie priemerných výdavkov projektov podľa typu pri výstavbe nových objektov MŠ v prepočte na plochu

Spracovanie NKÚ SR, 2024 z dát ITMS2014+

Nedostatočne stanovený limit viedol v praxi k výrazným rozdielom pri všetkých typoch projektov (pozri grafy v Prílohe 2). Výšku investícií na jedno miesto v novostavbách MŠ zobrazuje Graf 2 (červenou je výzva 94 z roku 2022). Najdrahšie vytvorené miesto, podporené z verejných zdrojov z Výzvy 94 bolo na výstavbu MŠ a stálo pre 1 dieťa 41 666,67 eur, nasledované projektmi na zlepšenie miest za 30 413,93 eur a 22 841,58 eur. Vo Výzve 67 sa pohybovali tri najdrahšie projekty v cenách 12 076,29 eur resp. 10 452,01 eur alebo 9 532,94 eur na dieťa (Prehľad v prílohe).

Graf 2: Porovnanie priemerných ukazovateľov schválených ŽoNFP Výstavby novostavieb MŠ vo Výzvach 67 a 94

Spracovanie NKÚ SR, 2024 z dát ITMS2014+

Nedostatočne zadefinované požiadavky nediskriminácie a debarierizácie

Odstraňovanie bariér a podpora inklúzie už od detstva je spoločným princípom pre európske štrukturálne a investičné fondy. Pri posudzovaní žiadostí o NFP sa preto posudzuje súlad s horizontálnym princípom nediskriminácie.

Aj v programe IROP a v kontrolovaných výzvach pre materské školy mali všetky schválené projekty spĺňať tieto požiadavky. Išlo o podmienku univerzálneho navrhovania objektov a služieb podľa Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a predovšetkým podľa vyhlášky MŽP SR o územnom plánovaní. Tá bola stanovená ako vylučovacie kritérium pri hodnotení žiadostí o NFP, t.j. pri jej nesplnení mala byť žiadosť automaticky zamietnutá alebo vrátená žiadateľovi. Dodržanie požiadaviek bezbariérovosti bolo prvýkrát preverované pri prijatí žiadosti na administratívne overenie pracovníkmi SO alebo RO, následne až pri odbornom hodnotení.

Žiadatelia potvrdzovali splnenie tejto podmienky vo svojich žiadostiach v rámci Popisu projektu a v priloženej projektovej dokumentácii. Odborní hodnotitelia žiadostí o NFP boli povinní posúdiť najmä to, či stavebné objekty, verejne prístupné priestory a verejne prístupné budovy sú/budú bezbariérové, sú/budú v súlade s princípmi univerzálneho navrhovania a vytvárajú/budú vytvárať podmienky pre prístup osobám so zdravotným postihnutím.

Kontrolná skupina NKÚ identifikovala schválené projekty, ktoré neboli navrhnuté ani realizované v súlade s týmito požiadavkami. Tieto MŠ dopĺňali bezbariérové riešenia (napr. bezbariérové WC, či „schodolezy“) počas kontroly NKÚ resp. na základe jej výsledkov.

Preverením zoznamu žiadostí zaregistrovaných v oboch výzvach a ich následného hodnotenia NKÚ identifikoval aj také, ktoré boli zamietnuté kvôli nezapracovaniu bezbariérových prvkov v projektovej dokumentácii, napr. aj žiadosť, ktorá bola zamietnutá kvôli nedostatočnej šírke dverí na WC, hoci nebolo navrhnuté ako bezbariérové.

Riadiaci orgán v oboch výzvach uviedol len odvolávky na vyhlášku MŽP a Dohovor OSN, posúdenie súladu konkrétnych projektových riešení ponechal na hodnotiteľa. NKÚ upozornil aj na fakt, že pred vydaním výzvy 94 prijala vláda SR Stratégiu k implementácii princípu inklúzie vo výchove a vzdelávaní. Nadväzný Manuál ministerstva školstva poskytol jednotné riešenia z hľadiska základných ľudsko-právnych dokumentov, legislatívnych a normatívnych požiadaviek na univerzálne a bezbariérové navrhovanie, ktoré sú platné v Slovenskej republike. Riadiaci orgán túto dokumentáciu nevyužil pri vyhlasovaní či aktualizáciách výziev, ani v rámci dodatočného usmernenia odborných hodnotiteľov a sprostredkovateľských orgánov.

NKÚ konštatuje, že podmienky vo výzvach 67 a 94 boli stanovené tak, že umožňovali širokú škálu posúdenia pre splnenie. Súčasne je potrebné upozorniť, že pri následných kontrolách je riziko validity podmienok nediskriminácie s negatívnym finančným dopadom na prijímateľov, ako aj na riadiaci orgán.

Vysoká administratívna náročnosť pri implementovaní projektov

Necelé dva roky pred uzavretím programového obdobia 2014-2020, v roku 2023 (obdobie n+3), žiadatelia o príspevok a pracovníci sprostredkovateľských orgánov riešili rozsiahlu riadiacu dokumentáciu a procesy, ktorá definuje povinné postupy pri získaní príspevku. Časový priestor pre prípravu a implementáciu projektov viedol k vyššiemu počtu neúspešných ŽoNFP, neuzavretých zmlúv a mimoriadne ukončených projektov. Medzi ďalšími príčinami boli tieto:

Predlžovanie rozhodovacieho procesu o pridelení príspevku (NFP)

v mnohých prípadoch dĺžka konania o ŽoNFP výrazne prekročila 70-dňovú lehotu určenú riadiacou dokumentáciou. Riadiaci orgán síce informoval žiadateľov o posune, avšak systémové riešenie neprijal. Niekoľkonásobné prekročenie lehoty bolo v identifikované pri mnohých projektoch, kedy o nich RO/SO rozhodovali od 135 do 169 pracovných dní. Vzhľadom na veľký počet žiadostí, o ktorých rozhodol riadiaci orgán po lehote stanovenej priamo vo Výzvach a zároveň vzhľadom na prípady oneskoreného zaradenia ŽoNFP na odborné hodnotenie, NKÚ označil nastavenie systému riadenia a implementácie vo Výzve 67 a 94 za účinné, no vyžadujúce podstatné zlepšenia.

Administratívna náročnosť žiadostí o NFP

predložené žiadosti neboli úplné, žiadatelia na výzvu RO/SO dopĺňali prílohy, vysvetľovali a spresňovali aj viac ako 20 dokumentov. Na kontrolovanej vzorke 16 projektov bolo pri každej žiadosti o NFP v rámci administratívneho overovania dopĺňaných, či spresňovaných priemerne 12 dokumentov (pozri hodnotenie v prílohe 3) z celkovo požadovaných 32 dokumentov a príloh žiadostí o NFP.

Nedodržiavanie lehôt

riadiaci aj sprostredkovateľské orgány, ktoré pracovali na implementácii projektov nedodržovali termíny stanovené v riadiacej dokumentácii, Interných manuáloch procedúr alebo v Systéme riadenia EŠIF. Išlo napríklad o lehoty na kontroly verejných obstarávaní, na spracovanie žiadosti o platbu, kontrolu a schválenie monitorovacej správy, na zverejnenie zmluvy o NFP v centrálnom registri zmlúv, registráciu záverečnej monitorovacej správy projektu (zrealizovaná po 101 dňoch) a pod.

Zdržanie pri odbornom hodnotení

po administratívnom overení úplnosti a správnosti žiadosti o NFP na sprostredkovateľských orgánoch nasledovalo odborné hodnotenie. Odborní hodnotitelia, ktorí splnili kritériá boli evidovaní v databáze riadiaceho orgánu. Od roku 2020 im jednotlivé žiadosti na hodnotenie pridieval priamo riadiaci orgán. V súlade so Systémom riadenia EŠIF tento krok zabezpečoval cez informačný systém eurofondov - ITMS2014+.

Robil tak po tom, ako mu sprostredkovateľské orgány alebo jeho vlastné oddelenie oznámili ukončenie administratívnej kontroly konkrétnych projektov. NKÚ identifikoval takmer mesačné zdržanie medzi týmito dvoma úkonmi (napr. pri projektoch z Košického kraja, keď SO musel opakovane žiadať o pridelenie odborných hodnotiteľov).

Ďalej bol proces nastavený tak, že RO prijímal rozhodnutia až po vyhodnotení všetkých žiadostí, vzhľadom na to, že vo Výzve 67 nemal stanovené objemy pre regióny ani princíp zohľadnenia včasného predloženia žiadosti („kto prvý príde“).

Každú žiadosť museli nezávisle a nestranne zhodnotiť dvaja hodnotitelia, a to podľa Príručky pre odborných hodnotiteľov vydanéj riadiacim orgánom MIRRI. V prvej časti posúdili tzv. vylučovacie kritériá odpoveďou áno alebo nie, až potom pokračovali bodovaním vopred stanovených prvkov žiadosti. Svoje bodové hodnotenie slovné komentovali a zaznamenali do individuálnych hodnotiacich hárkov. Z nich bol následne vypracovávaný spoločný hodnotiaci hárok, v ktorom sa zhodli na počte bodov pridelených žiadosti. Hodnotiace hárky kontrolovali pracovníci sprostredkovateľských orgánov alebo riadiaceho orgánu. Podľa počtu bodov boli žiadosti dané do poradia napr. v zásobníku projektov, Pri preverovaní plnenia týchto krokov NKÚ identifikoval riziko narušenia nezávislosti výkonu odborného hodnotenia, keďže pracovníci riadiaceho orgánu oznamovali pridelenie jednotlivých žiadostí hodnotiteľom naraz zasielaním hromadných mailov.

Nedostatky v procese pri implementácii projektov

Takmer 46% projektov, schválených v dlhotrvajúcom administratívnom procese, nakoniec „nepripelo k cieľom programu IROP“. Išlo najmä o projekty mimoriadne ukončené pred dokončením napr. vypovedaním zmluvy. Časť žiadateľov, ktorí boli v schvaľovacom procese úspešní nakoniec zmluvy o poskytnutí NFP napokon nepodpísali. Kontrolóri NKÚ preverili 46 projektov, z toho 30 prostredníctvom kontroly na sprostredkovateľských orgánoch a riadiacom orgáne a 16 priamo u prijímateľov nenávratného finančného príspevku. Bolo preukázané, že k uvedenému stavu prispeli:

- realizácia projektu na konci programového obdobia (v značnej časovej tiesni, čo vyžadovalo výrazné nasadenie zainteresovaných pracovníkov);
- potreba opakovať verejné obstarávanie, napr.
 - z dôvodu, že pôvodný víťazný uchádzač z roku 2021 žiadal o navýšenie zmluvnej ceny o 56,72 %, s čím obec nesúhlasila, a preto bola zmluva s prvým zhotoviteľom ukončená;
 - kvôli pochybeniu prijímateľa, ktoré identifikoval SO ako „časovú a miestnu súvislosť projektu MŠ so zatepľovaním športovej haly a výmenu palubovky“;
 - pretože víťaz VO vyhláseného na stavebné práce nebol v skutočnosti schopný realizovať projekt, pre ktorý bol vybratý, a zrušil zmluvu.
Keďže prešlo viac ako 6 mesiacov od nacenenia projektu (určenia predpokladanej hodnoty zákazky), tieto údaje už nemohli byť znovu použité v novom VO, a prijímateľovi tak vznikli dodatočné náklady na vypracovanie nového projektu (mesto Stupava).
- veľmi dlhé vyhodnocovanie projektu a následne dlhá kontrola verejného obstarávania na RO, neúmerne dlhé čakanie na vyplatenie finančných príspevkov;
- chybovosť v projektových dokumentáciách a následne práce navyiac, ktoré vyvolali dodatočné náklady pre mesto. Ide o jeden zo zásadných a najčastejších problémov pri investičných akciách mesta, ktorý spôsobuje úpravu cien a lehôt plnenia;
- byrokratické prekážky (uvedené vyššie) - administratívna náročnosť, ktorú označil prijímateľ ako „byrokráciu zo strany RO a povinnosti predkladať veľký počet dokladov“;
- navýšenie cien stavebných položiek rozpočtu;
- nedostatočne stanovená výška celkových oprávnených výdavkov na miesto.

Kontrolované subjekty vo svojich stanoviskách pre NKÚ potvrdili riziká, ktoré boli identifikované v analýze pri príprave kontrolnej akcie. Mestá a obce uviedli ako najväčší problém pri realizácii projektov nedostatočne stanovenú výšku limitu/benchmarku, nakoľko cena stavebných prác bola vyššia ako suma poskytnutá na jedného žiaka, resp. na jedno miesto v rámci zvýšenej kapacity, ktorá bola podporená.

Z dôvodu vyšších nákladov napr. na rekonštrukciu v porovnaní s benchmarkom nemohli vo viacerých prípadoch mestá a obce mimo Bratislavského kraja zaradiť do oprávnených výdavkov časť výdavkov na stavbu, výdavky na interiérové vybavenie ani na prevádzkové vybavenie školskej jedálne, či výpočtovú techniku. Napríklad v Novákoch zaplatilo mesto aj výmenu vzduchotechniky a kanalizácie, prekládku horúcovodu, interiérové stavebné úpravy, novú elektroinštaláciu, osvetlenie a vykurovanie niektorých priestorov.

Finančné kontroly na mieste realizácie projektov

Kontrolná činnosť je súčasťou všetkých procesov na úrovni operačného programu, riadiaceho orgánu sprostredkovateľských orgánov aj prijímateľa a vo všetkých fázach životného cyklu žiadosti / projektu. Základnou povinnosťou všetkých strán – od prijímateľa cez schvaľovateľov na RO / SO až po certifikačný orgán je zabezpečiť, aby výdavky z verejných zdrojov spĺňali zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady riadneho finančného hospodárenia. Pochybenia pri eurofondových projektoch viedli k zadefinovaniu nezrovnalostí, ktoré sú kategorizované podľa závažnosti a kvantifikované finančnými dopadmi.

V zmysle usmernenia RO pre IROP č. 13 k vyhláseniu mimoriadnej situácie v SR bolo nariadené, aby riadiace a sprostredkovateľské orgány finančnú kontrolu na mieste počas mimoriadneho stavu - kvôli pandémie COVID-19 nevykonávali až do odvolania núdzového stavu. Vzniknutý sklz vyriešil riadiaci orgán žiadosťou na CKO o výnimku z povinnosti vykonávať FKnM. Iné systémové riešenia neprijal, útvary kontroly personálne neposilnil. V tom momente mal pred sebou cca 774 kontrol na mieste realizovaných projektov.

Administratívne kapacity neboli schopné skontrolovať a ukončiť všetky projekty do konca decembra 2023, t.j. uhradiť žiadosti o platbu s príznakom záverečná a schváliť záverečné monitorovacie správy. CKO preto žiadanú výnimku udelil. V praxi znamenala, že žiadosti o platbu boli preplácané bez kontroly reálneho stavu projektov. Odložený výkon finančnej kontroly na mieste sa má pripojiť ku kontrole počas obdobia udržateľnosti, t.j. prevádzky škôlok v priebehu piatich rokov.

V roku 2024 ku koncu júna riadiaci orgán ukončil na projektoch podporených vo Výzvach 67 a 94 sedem kontrol na mieste, ktoré trvali priemerne 32,3 pracovných dní. Šesť kontrol prebiehalo. Vo výzve 67 dosiahla finančná hodnota 18-tich nezrovnalostí 390 777,27 eur. Najviac nezrovnalostí bolo zistených Žilinským samosprávnym krajom. Najzávažnejšie - podozrenie z podvodu - riešila NAKA v obci Dolný Bar. Vo výzve 94 je v Bratislavskom kraji evidovaných 10 nezrovnalostí v celkovej hodnote 84 689,43 eur, a to na štyroch subjektoch. Medzi najčastejšími dôvodmi nedostatkov boli nedostatočné vymedzenie predmetu zákazky, umelé rozdelenie zákaziek, nesprávne technické špecifikácie, či nedostatočné vymedzenie predmetu zákazky a iné nezrovnalosti týkajúce sa verejného obstarávania.

NKÚ v rámci kontrol projektov identifikoval viaceré nedostatky, ktorým bolo možné predísť včasnou realizáciou FK nM a zodpovednejším prístupom žiadateľov a ich dodávateľov.

Kontrolu na mieste realizácie projektu v Moste pri Bratislave NKÚ identifikoval ako nezrealizované, ale zaplatené časti projektu ihriska materskej školy v hodnote niekoľko desiatok tisíc eur. Zodpovední pracovníci pri kontrole ŽoP prostredníctvom fotografií túto nezrovnalosť nezachytili. NKÚ neakceptoval odvolávky na súhlasné stanoviská, resp. podpisy projektových manažérov, či stavebného dozoru na dokumentácii predkladanej v prílohách ŽoP, ktoré mali byť relevantným zdrojom overenia správnosti realizovaného projektu. Svoje zistenia odstúpil orgánom činným v trestnom konaní. Zlyhania jednotlivcov, ktoré viedli k zaplateniu nezrealizovaných zákaziek dali otáznik nad nastavením celého systému.

NKÚ poukazuje na povinnosť orgánov verejnej správy vytvoriť, zachovávať a rozvíjať finančné riadenie, v rámci ktorého zabezpečuje predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a zabezpečenie nápravy. Predovšetkým však hospodárnu, efektívnu, účinnú a účelnú realizáciu finančnej operácie alebo jej časti, ako aj overovanie plnenia podmienok na poskytovanie a používanie verejných financií.

Nedostatočná koordinácia a synergia európskych zdrojov pre materské školy

Rôzne nástroje európskej finančnej podpory v členských štátoch boli podmienené ich vzájomnou koordináciou (napr. Všeobecné nariadenie EÚ). Riadiaci orgán IROP v súlade s pravidlami identifikoval v procese navrhovania výziev synergie s inými výzvami programov EŠIF a inými nástrojmi podpory EÚ. Kým v prípade výzvy 67 zabezpečil komplementaritu s výzvou operačného programu ľudské zdroje (pre škôlky s minimálne 15 percentným podielom detí z MRK), o rok neskôr pri Výzve 94 nebola identifikovaná žiadna podobná výzva, t.j. žiadne synergie.

Avšak v auguste 2022 bola z mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti bola vyhlásená výzva 06R01-20-V02 s alokáciou 128 300 000 eur s DPH. Cieľom bolo vybudovať miesta v materských školách, tak aby sa každé dieťa vo veku od troch rokov do nástupu na povinnú školskú dochádzku mohlo od 1. septembra 2025 zúčastňovať na predprimárnom vzdelávaní. Zároveň v obnovených priestoroch dosiahnuť úsporu primárnej energie aspoň na úrovni 30 %.

Oprávnenými výdavkami a časovým obdobím prekryla obe výzvy IROP, keďže stanovila oprávnené obdobie výdavkov od 1.2.2020 do 30.6.2026. Medzi oprávnené výdavky zahrnila aj nákup pozemku, či budovy pre materskú školu. Ponúkla záujemcom najvýhodnejšie podmienky, keď okrem iného nevyžadovala od prijímateľa spolufinancovanie. Limit / benchmark na jednu novovytvorenú kapacitu predstavoval 17 388 eur pri minime 10 novovytvorených miest. Viac ako 20 úspešných žiadateľov nepokračovalo s podporou IROP, odstúpili od zmluvy a financujú projekty z POO.

Uvedený prístup vytvoril priame riziko pre dodržiavanie princípu synergie a komplementarity medzi rôznymi nástrojmi finančnej podpory EÚ. Medzi IROP a POO nedošlo k efektívnej koordinácii a zabezpečeniu komplementarity. Výrazne lepšie podmienky Výzvy 06R01-20-V02 vytlačali obe výzvy IROP. Hodnota projektov identifikovaných NKÚ, ktoré prešli do Plánu obnovy z výzvy 67, dosiahla takmer 6 mil. eur a z Výzvy 94 cca 7,75 mil. eur, t.j. takmer 25% objemu z alokácií celkom.

NKÚ upozorňuje na pretrvávajúce tohto rizika v celom PO 2021-2027. Pri tvorbe POO bolo z 1 489 pripomienok neakceptovaných 921 a ostatné boli vyhodnotené „formálne“. V porovnaní s EŠIF (aktuálne Program Slovensko) má Plán obnovy a odolnosti vo všetkých komponentoch výhodnejšie podmienky.

Záujem o podporu z POO a zoznam podporených projektov MŠ potvrdili dostatočnú absorpciu finančných zdrojov EÚ na zvýšenie resp. zlepšenie kapacít predprimárneho vzdelávania. Zároveň NKÚ poukazuje na schopnosť žiadateľov o podporu využívať výhodnejšie podmienky spájané s ponúkanými finančnými zdrojmi. Eurofondové výzvy 67 a 94 neboli z dôvodu nízkeho limitu a potreby spolufinancovať projekt zo strany žiadateľa/prijímateľa schopné konkurovať financiám ponúkaným z POO.

Prínosy investovaných verejných zdrojov

Vďaka nasadeniu pracovníkov miest a obcí, sprostredkovateľských orgánov (zvlášť Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý začína implementovať výzvu v roku 2022), ako aj riadiaceho orgánu a širokej škály dodávateľov boli ku koncu roku 2023 dokončené stavby/prestavby/prístavby 105 moderných materských škôl po celom Slovensku (pozri mapu).

Zároveň bolo projektmi, ktoré sa zamerali aj na zvýšenie energetickej efektívnosti budov škôlok (hodnotenie v Závere) vykázané dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov ročne na úrovni 232,1 t ekv. CO₂ a zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách v objeme 241 393,34 kWh/rok.

Kontrolované mestá a obce oceňujú najmä zlepšené celkové prostredie MŠ po bezpečnostnej, hygienickej a estetickej stránke. Rovnako vytvorenie dostatočného priestoru na hru a edukačné aktivity, nové triedy, revitalizácie detských ihrísk a doplnenie hracích prvkov, zrekonštruovaná telocvičňa a technické zhodnotenie budov. To všetko rozšírilo občianska vybavenosť obce, či mesta, prípadne bola zabezpečená možnosť zaškolenia všetkých detí, ktorých rodičia požiadajú o prijatie do MŠ.

K príkladom dobrej praxe patrí napríklad projekt MŠ Oštepová 1 v Košiciach, ktorý pripravil škôlku aj na zmenu klímy. Na všetkých strechách je vybudovaná vegetačná vrstva z rozchodníkov. Plní tak úlohu vodozadržného opatrenia, ako aj tienenia, čím prispieva k zamedzeniu prehrievania budovy. Projekt MŠ v obci Strečno so zameraním na zvyšovanie energetickej hospodárnosti budovy patrí k dobrým príkladom optimálneho plánovania a projektového riadenia.

NKÚ konštatuje, že na začiatku školského roka 2024/2025 bola preukázaná priemerná obsadenosť kapacity podporených škôlok na 47 % vo výzve 94 a na 80 % vo výzve 67. Napriek faktu, že obsadenosť nebola v týchto výzvach kritériom, ostáva výzvou pre zriaďovateľov v období udržateľnosti.

Záver

Programové vyhlásenia vlád už od roku 2016 definovali cieľ priblížiť mieru zaškolenosti detí od štyroch rokov k úrovni 100%. Na splnenie tohto cieľa je potrebný dostatok miest v moderných a bezbariérových MŠ pre deti s rôznymi obmedzeniami. Osobitný význam má pre deti žijúce v chudobných komunitách a sociálne vylúčených spoločnostiach.

Slovenské mestá a obce dlhodobo riešili nedostatok moderných a bezbariérových miest pre deti v materských školách. Počet potrebných miest sa od roku 2014 v jednotlivých okresoch líšil. Dostupné materské školy by zároveň mali napomôcť rodičom vyvážiť rodinný a pracovný život, infraštruktúra škôlok zas vytvárať podmienky pre dlhodobý rast a konkurencieschopnosť všetkých regiónov Slovenska. Operačný program IROP financovaním projektov MŠ v programovom období 2014 - 2020 prispel k plneniu týchto cieľov a rozšíreniu infraštruktúry škôlok.

NKÚ preveril kontrolou dve výzvy na zvyšovanie kapacít MŠ, ktoré vyhlásil riadiaci orgán pre IROP na záver programového obdobia. Napriek zisteniam - menej závažného, závažného aj systémového charakteru, možno konštatovať, že obe výzvy prispeli podporou viac ako 9 300 miest pre deti v MŠ k splneniu merateľných ukazovateľov operačného programu.

Kontrolná akcia NKÚ potvrdila, že na zvýšenie efektívnosti využívania zdrojov z eurofondov je nevyhnutné zlepšiť koordináciu medzi jednotlivými nástrojmi podpory EÚ, a to mechanizmom Plánu obnovy a odolnosti, eurofondami, ako aj Švajčiarskymi, či Nóorskymi fondami.

Tabuľka 3 Súhrn hodnotenia kontrolovaných projektov NKÚ 2024

Prijímateľ NFP (mesto obec)	Názov projektu	Kvalita podanej žiadosti o NFP (podľa počtu výziev na doplnenie žiadosti)	Celkové hodnotenie splnenia merateľných ukazovateľov (dosiahnutá kapacita)	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách (ak bol MU v projekte)	Bezbarierové zabezpečenie riešenia pre schodisko	Bezbarierové zabezpečenie pre vchod do MŠ	Bezbarierové WC	Súlad so zmlouvou /vrátane dodržania lehôt, správnosť účtovania a pod.	Reálna dĺžka realizácie projektu (v mesiacoch)	Reálna obsadenosť na začiatku šk. roka 2024/2025	TYP
Most pri Bratislave	Prestavba bývalej školy na MŠ								12	67%	Adaptácia existujúcich objektov na MŠ
Trnava	MŠ Spojná 6 - rekonštrukcia areálu a budov								17	100%	Adaptácia existujúcich objektov na MŠ
Banská Bystrica	Rozšírenie kapacity a zlepšenie MŠ Šalgotariánska								9	100%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Stupava Ružová	Zvýšenie kapacit MŠ Ružová				bez schodov				10	75%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Ružindol	Pristavba k objektu MŠ				bez schodov				9	77%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
	a dodatočný príspevok										Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Košice	Rozšírenie kapacit MŠ Oštepová								11	100%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
	a dodatočný príspevok										Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Poltár	Zvýšenie kapacit infraštruktúry MŠ Sklárska								5	70%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Podolíneec	Pristavba MŠ v meste								10	65%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
	a dodatočný príspevok										Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Zákamenné**	Rozšírenie kapacit MŠ v obci								14	55%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
	a dodatočný príspevok										Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Zlaté Moravce	Zvýšenie kapacit v MŠ Žitavské nábrežie			až počas udržateľnosti					4	82%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
	a dodatočný príspevok										Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Soľ *	Výstavba novej MŠ v obci								17	100%	Nové objekty MŠ
	a dodatočný príspevok										Nové objekty MŠ
Stupava Zvončeková	Výstavba MŠ Zvončeková				bez schodov				11	0%	Nové objekty MŠ
Spišská Nová Ves	Zvýšenie kapacit infraštruktúry MŠ Stolárska 2								5	80%	Kombinované hlavné stavebné aktivity MŠ
Strečno	Rozšírenie kapacity MŠ v obci								29	59%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
	a dodatočný príspevok										Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Ilava	Zvýšenie kapacit infraštruktúry budovy MŠ v Ilava - Klobušice								11	74%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
Nováky	Zvýšenie kapacity a podpora inkluzívneho vzdelávania MŠ								10	80%	Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
	a dodatočný príspevok										Rozširovanie, rekonštrukcia MŠ
škála hodnotenia od najhoršieho 4 a viac výziev 3 výzvy 2 výzvy na doplnenie jedna výzva bez výzvy, predložená úplná žiadosť		splnené neaplikované	škála hodnotenia áno nie	závažné porušenie chybné účtovanie, lehoty súlad	*projektová dokumentácia z roku 2016, nie je započítaná do reálnej dĺžky realizácie, začiatok je počítaný odo dňa prvého hlásenia o aktivite (od podpisu zmluvy) ** projektová dokumentácia z roku 2020, nie je započítaná do reálnej dĺžky realizácie						

Reakcia kontrolovaných subjektov

Z vykonaných kontrol bolo predložených 17 protokolov o výsledku kontroly a 6 záznamov o výsledku kontroly. Záznamy o výsledku kontroly, kde NKÚ uzavrel kontroly bez kontrolných zistení boli podpísané v mestách Trnava, Košice, Zlaté Moravce a v obciach Zákamenné a Strečno na Úrade Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Ostatné kontroly na subjektoch - Košický samosprávny kraj, mesto Spišská Nová Ves, Trenčiansky samosprávny kraj, mesto Nováky, mesto Ilava, Prešovský samosprávny kraj, obec Soľ, mesto Podolíneec, Žilinský samosprávny kraj, Trnavský samosprávny kraj, obec Ružindol, mesto Banská Bystrica, mesto Poltár, Bratislavský samosprávny kraj, obec Most pri Bratislave, mesto Stupava a MIRRI SR boli ukončené protokolmi.

Námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení vzniesol jeden kontrolovaný subjekt Bratislavský samosprávny kraj. Podľa oznámenia o výsledku preverenia námietok nebola potvrdená ich opodstatnenosť.

Všetkých 17 subjektov sa zaviazalo prijať na odstránenie zistených nedostatkov opatrenia, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti monitorovať.

Kontakt

Najvyšší kontrolný úrad SR

Priemyselná 2
824 73 Bratislava 26
☎ +421 250 114 911
✉ info@nku.gov.sk

MIRRI SR

Pribinova 25
811 09 Bratislava
☎ +421 220 928 888
✉ kontakt@mirri.gov.sk

Úrad Žilinského samosprávneho kraja

Komenského 2622/48
011 09 Žilina
☎ +421 415 032 111
✉ info@zilinskazupa.sk

Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja

K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín
☎ +421 326 555 111
✉ info@tsk.sk

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja

Rázusova 2A
949 01 Nitra
☎ +421 376 922 911
✉ info@unsk.sk

Úrad Trnavského samosprávneho kraja

Starohájska ulica 6868/10
917 01 Trnava
☎ +421 335 559 100
✉ info@trnava-vuc.sk

Úrad Košického samosprávneho kraja

Námestie Maratónu mieru 1
042 66 Košice
☎ +421 557 268 111
✉ vuc@vucke.sk

Úrad Bratislavského samosprávneho kraja

Sabinovská 16
820 05 Bratislava 25
☎ +421 248 264 111
✉ podatelna@region-bsk.sk

Úrad Prešovského samosprávneho kraja

Námestie mieru 2
080 01 Prešov
☎ +421 517 081 111
✉ predseda@psk.sk

Mesto Spišská Nová Ves

Radničné námestie 7
052 01 Spišská Nová Ves
☎ +421 534 176 610
✉ radnica@mestosnv.sk

Obec Most pri Bratislave

Bratislavská 96/98
90046 Most pri Bratislave
☎ +421 245 951 215

✉ sekretariat@mostpribratislave.sk

Mesto Stupava

Hlavná 1/24
900 31 Stupava
☎ +421 260 200 910

✉ sekretariat@stupava.sk

Mesto Zlaté Moravce

1.Mája 2
953 01 Zlaté Moravce
☎ +421 376 923 925

✉ sekretariat@zlatemoravce.eu

Obec Zákamenné

Námestie J. Vojtaššáka 1002/12
029 56 Zákamenné
☎ +421 435 592 300

✉ zakammenne@zakammenne.sk

Obec Strečno

Sokolská č. 487
013 24 Strečno
☎ +421 415 697 350

✉ obec@strecno.sk

Mesto Ilava

Mierové námestie 16/31
019 01 Ilava
☎ +421 424 455 518

✉ sekretariat@ilava.sk

Mesto Nováky

Námestie SNP 349/10
972 71 Nováky
☎ +421 465 121 511

✉ primator@novaky.sk

Mesto Banská Bystrica

Československej armády 26
974 01 Banská Bystrica
☎ +421 484 330 321

✉ podatelna@banskabystrica.sk

Mesto Poltár

Železničná 489/1
987 01 Poltár
☎ +421 474 308 423

✉ mesto@poltar.sk

Mesto Trnava

Hlavná ulica 1
917 71 Trnava
☎ +421 333 236 101

✉ info@trnava.sk

Obec Ružindol

Hlavná 130/118
919 61 Ružindol
☎ +421 335 549 121

✉ starosta@ruzindol.sk

Obec Sol'

Sol' 161
094 35 Sol'
☎ +421 574 496 423

✉ ocu.sol@slovanet.sk

Mesto Podolíneč

Námestie Mariánske 3/3
065 03 Podolíneč
☎ +421 524 391 205

✉ info@podolinec.eu

Mesto Košice

Trieda SNP 48/A
040 11 Košice
☎ +421 556 419 111

✉ kontakt@kosice.sk

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
AFK	Administratívna finančná kontrola
AK	Administratívne kapacity
AT	Audit Trail (príloha č. 1 interného manuálu procedúr)
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
COV	Celkové oprávnené výdavky
ČKS	Člen kontrolnej skupiny
Delegačná zmluva	Zmluva o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podľa § 7 ods. 3 a § 8 ods. 2 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 23 a § 31 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
ITMS2014+ / ITMS	Informačný monitorovací systém pre programové obdobie 2014- 2020
LDR a MDR resp. MRR a VRR	Less developed region a More developed region, slovenská alternatíva: menej rozvinutý región, viac rozvinutý región
FKnM	Finančná kontrola na mieste
KZ	Kontrolný zoznam
Metodické usmernenie MDV SR	Metodický pokyn Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 22/2022, ktorým sa stanovuje mechanizmus úpravy ceny v dôsledku zmien nákladov pri projektoch opravy a údržby, pri výstavbe, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb a budov
MFO	Mestská funkčná oblasť
MF SR	Ministerstvo financií SR
MIRRI resp. MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MPRV resp. MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MS	Monitorovacia správa projektu
MPP	Manažér posudzovania projektov
MŠ /škôlka/ škôlky	Materská škola / školy
MU	Merateľný ukazovateľ
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad SR
OH	Odborné hodnotenie

OP /OP LZ	Operačný program / Operačný program Ľudské zdroje
OV	Oprávnené výdavky
PO	Prioritná os
RIÚS	Regionálne integrované územné stratégie
RO	Riadiaci orgán
SHH a IHH	Spoločný hodnotiaci hárok a Individuálny hodnotiaci hárok/ hárky
SO	Sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
SR EŠIF	Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov 2014-2020
VO	Verejné obstarávanie
Všeobecné nariadenie /všeobecné nariadenie EÚ	Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17.12.2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006
Výzva 94	Výzva IROP-PO-SC2-SC221-2022-94
Výzva 67	Výzva IROP-PO-SC2-SC221-2021-67
Zákon o EŠIF	Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon o finančnej kontrole	Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon o VO	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zák.
Zákon o organizácii štátnej správy	Zákon č. 134/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov
Zákon 198/2022 Z.z./ zákon o dodatočnom príspevku	Zákon č. 198/2022 Z.z. z 19. mája 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Zmluva o delegovaní	Zmluve o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽoP	Žiadosť o platbu

Zoznam tabuliek a grafov

Tabuľka 1 Ciele IROP v oblasti predprimárneho vzdelávania a odpočet ich plnenia podľa dokumentov MIRRI SR3	
Tabuľka 2 Prehľad zvyšovania alokácií, podielu štátneho rozpočtu, celkových výdavkov do projektov a uzavretia výziev	4
Tabuľka 3 Súhrn hodnotenia kontrolovaných projektov NKÚ 2024	12
Tabuľka 4 Prehľad financovania kapacít VÚC ako sprostredkovateľských orgánov	20
Tabuľka 5 Prehľad výziev vyhlásených od r. 2014 -2023 pre cieľ 2.2.1 (predprimárne vzdelávanie).....	20
Tabuľka 6 Aktuálny stav nadkontrahovania, projekty financované len zo ŠR, Zdroj: NKÚ SR z IMTS2014+ a MIRRI	21
Tabuľka 7 Výsledok realizácie projektov - reálne čerpanie výziev	21
Graf 1 Porovnanie priemerných výdavkov projektov podľa typu výdavku pri výstavbe nových objektov MŠ	6
Graf 2 Porovnanie priemerných ukazovateľov schválených ŽoNFP projektov Výstavby nových MŠ.....	6
Graf 3 Porovnanie priemerných výdavkov na projekty v kontrolovaných výzvach podľa typu projektu	22
Príloha 1 Kontrolovaná vzorka projektov a tabuľky	
Príloha 2 Porovnanie priemerných výdavkov projektov v kontrolovaných výzvach podľa typu aktivity /projektu	

Kontrolovaná vzorka projektov

Expozitúra NKÚ	Mesto/obec	Názov projektu	typ (dostavba/nadstavba/rekonštrukcia/výstavba)	Kód projektu	Celkové oprávnené výdavky (COV)	NFP - Nenávratný finančný príspevok (EÚ+ŠR)
BA	Most pri BA	Prestavba bývalej školy na Materskú školu	prestavba	NFP 302020CDR8	1 716 274,89 €	1 630 461,15 €
	Stupava I	Výstavba MŠ Zvončeková v Stupave	výstavba	NFP302021CFD8	1 683 288,01 €	1 599 123,61 €
	Stupava II	Zvýšenie kapacít materskej školy Ružová	prístavba	NFP302021CFI2	728 244,32 €	691 832,10 €
Trnava	Ružindol	Prístavba k objektu MŠ	prístavba	NFP302020BKN3	221 222,76 €	210 161,62 €
		Prístavba k objektu MŠ (dodatoč. príspevok)	prístavba	NFP399020CVB2	46 573,21 €	44 244,55 €
	Trnava	MŠ Spojná 6 v Trnave - rekonštrukcia areálu a budov	rekonštrukcia	NFP302020BGD9	895 000,00 €	850 250,00 €
Žilina	Zákamenné	Rozšírenie kapacít materskej školy v obci	prístavba, nadstavba a stavebné úpravy	NFP302020BJQ8	857 038,81 €	814 201,12 €
	Strečno	Rozšírenie kapacít materskej školy v obci	prístavba, nadstavba a stavebné úpravy	NFP302020BKV7	680 642,94 €	646 610,79 €
		Rozšírenie kapacít materskej školy v obci - dodatočný príspevok	prístavba, nadstavba a stavebné úpravy	NFP399021DVX3	143 293,24 €	136 128,58 €
Trenčín	Ilava	Zvýšenie kapacít infraštruktúry budovy MŠ v Ilava - Klobošice	prístavba a rekonštrukcia	NFP302020BKL7	426 600,00 €	405 270,00 €
	Nováky	Zvýšenie kapacity a podpora inkluzívneho vzdelávania materskej školy v meste	modernizácia, vybudovanie prístavby a	NFP302020BGJ8	704 084,40 €	668 880,18 €
BB	Poltár	Zvýšenie kapacít infraštruktúry Materskej školy Sklárska	rozširovanie, rekonštrukcia	NFP302020BKT7	219 723,81 €	208 737,62 €
	Banská Bystrica	Rozšírenie kapacity a zlepšenie existujúcich priestorov MŠ Šalgotárjanska	rozširovanie, rekonštrukcia	NFP302020BKF2	472 800,00 €	449 160,00 €
Nitra	Zlaté Moravce	Zvýšenie kapacít v MŠ Žitavské nábrevie	rozširovanie, rekonštrukcia	NFP 302021BKP7	410 500,00 €	389 975,00 €
		MŠ Žitavské n. dodatočný príspevok	rozširovanie, rekonštrukcia	NFP 399021DJW2	74 013,01 €	70 312,36 €
Prešov	Soľ	Výstavba novej materskej školy v obci	výstavba	NFP302020BKS8	760 806,16 €	722 765,85 €
		Výstavba novej materskej školy v obci Soľ - dodatočný príspevok	výstavba	NFP399021DVL8	72 880,09 €	69 236,09 €
	Podolíne	Prístavba materskej škôlky v meste	prístavba	NFP302020BKK9	793 974,21 €	754 275,50 €
		Prístavba materskej škôlky - dodat. prisp.	prístavba	NFP399021DKJ6	93 055,42 €	88 402,65 €
Košice	Košice	Rozšírenie kapacít MŠ Oštepová 1	rekonštrukcia	NFP302020BGF9	678 867,58 €	644 924,20 €
		MŠ Oštepová - dodatočný príspevok	rekonštrukcia	NFP399021DNH5	52 583,51 €	49 954,33 €
	Spišská Nová Ves	Zvýšenie kapacít infraštruktúry predškolského vzdelávania v meste SpNV na MŠ Stolárska 2	stavebné úpravy	NFP302020BIW1	277 490,48 €	263 615,96 €

Projekty a subjekty preverené na SO-VÚC		Názov projektu	typ (dostavba/nadstavba/rekonštrukcia/výstavba)	COV v eurách	NFP v eurách
NSK	Obec Báb	Nadstavba a zateplenie objektu materskej školy v obci Báb	stavebné práce	301 300,00	286 235,00
		Nadstavba a zateplenie objektu materskej školy v obci Báb dodatočný príspevok	stavebné práce	26 958,42	25 610,50
	Obec Tehla	Zvýšenie kapacity MŠ v obci Tehla rekonštrukciou existujúceho objektu	rekonštrukcia	362 251,87	344 139,28
		Zvýšenie kapacity MŠ v obci Tehla rekonštrukciou existujúceho objektu - dodatočný príspevok	rekonštrukcia	36 398,92	34 578,97
	Obec Červený Hrádok	MŠ Červený Hrádok – rozšírenie kapacity MŠ formou prístavby priestorov	stavebné práce	92 133,84	87 527,15
	Obec Skýcov	MŠ Skýcov – rozšírenie kapacity MŠ formou rekonštrukcie priestorov, úprava areálu MŠ a nákup vybavenia pre MŠ	rekonštrukcia, úprava areálu, materiálno-technická vybavenie MŠ	112 343,42	106 726,25
	Obec Starý Tekov	Radosť, pohyb, dobrá vôľa je naša rozprávková škola	stavebné práce, rekonštrukcia	142 988,43	135 839,01
		Radosť, pohyb, dobrá vôľa je naša rozprávková škola - dodatočný príspevok	stavebné práce, rekonštrukcia	13 752,06	13 064,46
ŽSK	Obec Ďanová	Rekonštrukcia materskej školy v obci Ďanová	rekonštrukcia	71 689,87	68 105,38
	Obec Gbeľany	Zabezpečenie kvalitného predprimárneho vzdelávania v obci	rekonštrukcia	114 440,05	108 718,05
	Obec Gôtovany	Stavebné úpravy, prístavba a zateplenie materskej školy	prístavba	146 310,71	138 995,17
	Obec Povinna	Rozšírenie kapacity materskej školy v obci Povína	rekonštrukcia	212 179,32	201 570,35
	Obec Rudinka	Prístavba a stavebné úpravy materskej školy v Rudinke	prístavba	126 959,74	120 611,75
BB (realiz MIRRI SR)	Obec Veľká Ves nad Ipľom	Prístavba materskej školy v obci Veľká Ves nad Ipľom	prístavba	93 901,60	89 206,52
	Katolícka materská škola Svätej Rodiny, Ormisova 585/15, Revúca	Rozšírenie kapacít Katolíckej materskej školy Svätej Rodiny vstavbou podkrovia	prístavba	178 048,61	169 146,18
BSK	Obec Jablonec	Dostavba materskej školy Jablonec	dostavba	809 289,75	768 825,26
	Obec Jakubov	Prístavba a nadstavba materskej školy	prístavba	508 918,77	483 472,83
	Obec Hrubá Borša	Obnova materskej školy Hrubá Borša	rekonštrukcia	563 182,59	535 023,46
	Obec Kostolná pri Du	SO 01 – Prístavba a nadstavba materskej školy, SO 02 – Rekonštrukcia kuchyne MŠ	nadstavba	542 999,18	515 849,22
	Obec Častá	Rozšírenie priestorových kapacít MŠ Častá prístavbou	dostavba	1 689 082,54	1 604 628,41
	Obec Malé Leváre	Materská škola prístavba a nadstavba - 2. etapa v obci Malé Leváre	nadstavba	299 592,76	284 613,12
KSK	Obec Štítnik	Rekonštrukcia areálu materskej školy v obci Štítnik	rekonštrukcia	38 561,10	36 633,04
	Mesto Moldava nad Bodvou	Zebralandia – obnova exteriéru MŠ Severná v Moldave nad Bodvou	rekonštrukcia	139 514,34	132 538,62
TSK	Bolešov	Rozšírenie kapacity MŠ v obci Bolešov	Rekonštrukcia, nadstavba	394 287,80	374 573,41
	Košeca	Prístavba a nadstavba materskej školy - Košeca	Prístavba a nadstavba	503 436,78	478 264,94
	Dulov	Zvýšenie kapacity infraštruktúry MŠ Dulov	Prístavba a rekonštrukcia	302 921,92	287 775,82
TTSK	ATOPS Development 3 s.r.o.	Vybudovanie Súkromnej materskej školy Nová Tulipa v obci Kvetoslavov	výstavba	358 000,00	322 200,00
	Obec Lehnice	Rozšírenie kapacity MŠ výstavbou pavilónu.	výstavba a rekonštrukcia	824 950,91	783 703,36
	Obec Dolný Bar	Zvýšenie kapacity a podpora inkluzívneho vzdelávania materskej školy v obci Dolný Bar	rekonštrukcia	222 151,50	211 043,93
	Obec Veľký Grob	Modulová nadstavba MŠ Veľký Grob	nadstavba	320 777,58	304 738,70
			dodatočný príspevok	63 149,29	59 991,83
	Mesto Dunajská Streda	Zníženie energetickej náročnosti a rozšírenie kapacity infraštruktúry Materskej školy - Rybný trh v Dunajskej Strede	rekonštrukcia	559 190,00	531 230,50
PSK	Svit	Rekonštrukcia materskej školy - Mierová, ulica, Svit	rekonštrukcia	1 254 032,08	1 191 330,48
	Spojená škola internátna, M.R. Štefánika 140, Vranov nad Topľou	Prestavba administratívnej budovy na materskú školu	prestavba	185 303,61	185 303,61

Príloha 1

Tabuľka 4 Prehľad financovania kapacít VÚC ako sprostredkovateľských orgánov

Financovanie SO v € (delegačná zmluva RO - SO IROP)	Prešovský SK	Nitriansky SK	Žilinský SK	Trenčiansky SK	Trnavský SK	Košický SK	Bratislavský SK
Suma podľa dodatku č. 2 (r. 2021)	2 214 485,97	1 899 398,19	1 772 116,21	1 751 124,85	1 649 605,01	1 993 360,85	1 208 016,82
Pôvodná suma	2 010 116,22	1 695 028,44	1 567 746,46	1 546 755,10	1 445 235,26	1 788 991,10	950 000
zmena (nárast o %)	10,17%	12,06%	13,04%	13,21%	14,14%	11,42%	27,16%
Počet zamestnancov vykonávajúcich agendu (Priemer zistenia NKÚ)	19	11	10	8	13	12	13
Stav AK v roku 2021 (september)	11	10	11	8,2	8	11	9,5
Schválený počet AK	15	13	12	9	8	12	10
Uhradené ŽoP spolu (bez REACT a podpory technického sekretariátu)	2 196 583,90	1 864 911,49	1 865 379,58	1 708 362,76	1 601 972,55	1 963 821,00	1 271 595,74
Všetky ŽoP na AK	2 480 833,71	2 073 438,03	1 968 832,09	1 952 816,52	1 846 426,32	2 230 905,31	1 381 595,74

spracovanie NKÚ SR, 2024 zo zdrojov GRZ, ITMS2014+ a MIRRI SR

Tabuľka 5 Prehľad výziev vyhlásených od r. 2014 -2023 pre cieľ 2.2.1 (predprimárne vzdelávanie)

Kód	Názov	Územie	Dátum vyhlásenia	Dátum uzavretia	Stav	Podo patre nie / ŠC	Suma celkom (alokácia)	Benchmark
IROP-PO2- SC221-2016-1	Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ	celá SR	28.01.2016	10.06.2016	Stiahnutá	302020042, 302020041	79 757 690 €	
IROP-PO2- SC221-2016-10	Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ	celá SR	06.12.2016	29.06.2018	Uzavretá	302020042, 302020041	81 008 467 €	Minimálna výška príspevku: nie je stanovená. Maximálna výška príspevku: COV na projekt nesmú presiahnuť 1 000 000 EUR (pričom výška NFP (zdroj EÚ a štátny rozpočet)) pri žiadateľoch uvedených v časti 1.4 výzvy pod písmenom: a), e) nesmie presiahnuť 1 000 000 EUR, b), c), f), g) nesmie presiahnuť 950 000 EUR. d), h) nesmie presiahnuť 900 000 EUR. COV na jedno miesto (t.j. benchmark) sú max. vo výške 6 700 EUR (s DPH) na vytvorenie nových kapacít materskej školy pre 1 dieťa.; max. vo výške 2 500 EUR (s DPH) na zlepšenie existujúcich kapacít materskej školy pre 1 dieťa.
IROP-PO2- SC221-2018-35	Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ	SR okrem TT kraj, MFO TT, RIUS TT, RIUS TN, RIUS KE, MFO PO, MFO NT	05.11.2018	30.04.2020	Uzavretá	302020041, 302020042	17 678 051 €	Minimálna výška príspevku: nie je stanovená. Maximálna výška príspevku: COV na projekt nesmú presiahnuť 1 000 000 EUR (pričom výška NFP (zdroj EÚ a štátny rozpočet)) pri žiadateľoch uvedených v časti 1.4 výzvy pod písmenom: a), e) nesmie presiahnuť 1 000 000 EUR, b), c), f), g) nesmie presiahnuť 950 000 EUR. d), h) nesmie presiahnuť 900 000 EUR. COV na jedno miesto (t.j. benchmark) sú max. vo výške 6 700 EUR (s DPH) na vytvorenie nových kapacít materskej školy pre 1 dieťa.; max. vo výške 2 500 EUR (s DPH) na zlepšenie existujúcich kapacít materskej školy pre 1 dieťa.
IROP-PO2- SC221-2021-67	Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ	celá SR okrem BA kraj	28.06.2021	08.11.2021	Uzavretá	302020041	36 162 144 €	Minimálna a maximálna výška neboli stanovené. Benchmark COV na jedno miesto : max. vo výške 8 950 EUR (s DPH) na vytvorenie nových kapacít materskej školy pre 1 dieťa, ;max. vo výške 2 900 EUR (s DPH) na zlepšenie existujúcich kapacít materskej školy pre 1 dieťa.
IROP-PO2- SC221-2022-94	Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ v BA kraji	BA kraj (vrátane MFO a RIUS)	08.03.2022	12.09.2022	Uzavretá	302020042	19 106 994 €	Minimálna výška príspevku: nie je stanovená. Maximálna výška príspevku: COV na projekt nesmú presiahnuť 2 500 000 EUR (pričom výška NFP (zdroj EÚ a štátny rozpočet)) pri žiadateľoch uvedených v časti 1.4 výzvy pod písmenom: a) nesmie presiahnuť 2 500 000 EUR, b), c) nesmie presiahnuť 2 375 000 EUR. d) nesmie presiahnuť 2 250 000 EUR.
SPOLU							153 955 656 €	

spracovanie NKÚ SR, 2024 zo zdrojov ITMS2014+

Tabuľka 6 Aktuálny stav nadkontrahovania, projekty financované len zo ŠR, Zdroj: NKÚ SR z IMTS2014+ a MIRRI

Špecifický cieľ	Alokácia IROP EÚ zdroj	Alokácia vyhlásených výziev v rámci ŠC	Zazmluvnená suma EÚ zdroj	% kontrahovania EÚ zdroj z alokácie ŠC	Zazmluvnená suma ŠR zdroj	Čerpanie spolu 2014-2024 na úrovni SŽoP EÚ zdroj	% čerpania EÚ zdroj z alokácie ŠC	Čerpanie spolu 2014-2024 na úrovni SŽoP ŠR zdroj
ŠC 221	71 140 350,00 €	153 955 656,00 €	88 485 867,18 €	124,38%	32 223 485,54 €	88 586 102,76 €	124,52%	32 344 484,73 €

Stav projektu	Kód výzvy	Dátum účinnosti zmluvy	Dátum projektu	Zazmluvnená suma EÚ zdroj	Čerpaná suma EÚ zdroj	Zazmluvnená suma ŠR zdroj	Čerpaná suma ŠR zdroj	Zazmluvnená suma vlastné zdroje	Čerpaná suma vlastné zdroje
Projekt riadne ukončený	IROP-PO2-SC221-2021-67	16.6.2022	31.7.2024	0,00 €	0,00 €	344 139,28 €	341 868,17 €	18 112,59 €	17 993,06 €
Projekt riadne ukončený	IROP-PO2-SC221-2021-67	8.6.2022	31.7.2024	0,00 €	0,00 €	389 975,00 €	389 975,00 €	20 525,00 €	20 525,00 €
Zmluva uzavretá	IROP-PO2-SC221-2021-67	22.7.2022		0,00 €	0,00 €	411 445,48 €	399 127,19 €	21 655,03 €	21 006,70 €
Projekt riadne ukončený	IROP-PO2-SC221-2021-67	8.3.2023	31.7.2024	0,00 €	0,00 €	132 538,62 €	100 786,21 €	6 975,72 €	5 304,54 €
Projekt riadne ukončený	IROP-PO2-SC221-2021-67	25.10.2022	5.3.2024	0,00 €	0,00 €	46 764,82 €	46 764,82 €	2 461,31 €	2 461,31 €

spracovanie MIRRI SR, 2024

výzva (plán/ponuka)	Objem prostriedkov v eurách	výzva 67 (EÚ zdroj)	Koľko bolo za ŠR treba k alokácii EÚ pre V 67 (85+10% ŠR)	SPOLU		výzva 94 (EÚ zdroj)	Koľko bolo za ŠR treba k alokácii EÚ pre V94 (50+45% ŠR)	SPOLU	
				NFP V67	očakávané COV (NFP+5% žiadateľa)			NFP V94	očakávané COV (NFP+5% žiadateľa)
Pôvodná alokácia		12 750 000,00 €	1 500 000,00 €	14 250 000,00 €	15 000 000,00 €	12 000 000,00 €	10 800 000	22 800 000,00 €	24 000 000,00 €
1. aktualizácia									
2. aktualizácia	25 162 085,00 €	2 960 245,29 €	28 122 330,29 €	29 602 452,94 €					
3. aktualizácia	36 162 144,00 €	4 254 368,88 €	40 416 513,90 €	42 543 698,82 €	16 371 736,00 €	14 734 562,2	31 106 298,40 €	32 743 472,00 €	
4. aktualizácia					19 106 994,00 €	17 196 294,6	36 303 288,60 €	38 213 988,00 €	
		EU zdroj	ŠR zdroj	žiadané NFP	žiadané COV	EU zdroj	ŠR zdroj	žiadané NFP	žiadané COV
žiadosti (uzávan)	Registované ŽoNFP	52 173 655,23 €	6 102 672,19 €	58 276 327,42 €	61 372 519,29 €	30 090 604,66 €	27 026 444,21 €	57 117 048,87 €	60 042 290,47 €
	schválená v ŽoNFP	35 704 564,78 €	4 165 984,92 €	39 870 549,70 €	41 997 118,78 €	18 229 440,25 €	16 383 249,73 €	34 612 689,98 €	36 458 880,53 €
projekty a čerpanie (skutočnosť)	Čerpanie na úrovni SŽoP - spolu			26 748 522,05 €				27 802 524,68 €	
	Čerpanie na úrovni SŽoP - EÚ	18 374 725,52 €				13 067 754,25 €			
	Čerpanie na úrovni SŽoP - ŠR SR		7 021 127,86 €				13 323 077,33 €		
	Poskytnuté prostriedky EÚ	18 374 725,52 €				13 067 754,25 €			

spracovanie NKÚ SR, október 2024

Tabuľka 7 Výsledok realizácie projektov - reálne čerpanie výziev

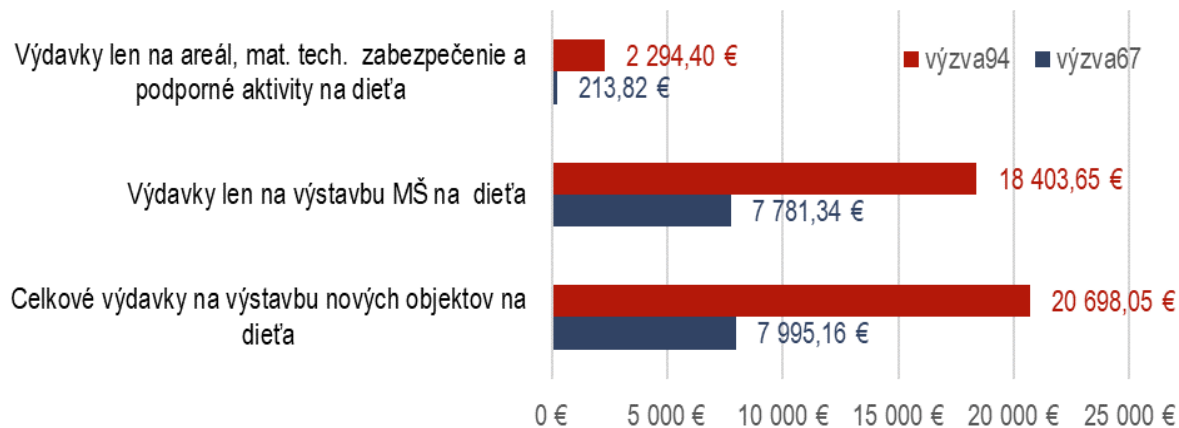
Číslo výzvy	Alokácia vyhlásených výziev (EU zdroj)	Zazmluvnené celkové oprávnené výdavky	Zazmluvnená suma EU zdroj	Percento kontrahovania z alokácie výzvy (EU zdroj)	Zazmluvnená suma ŠR zdroj	Čerpanie celkom	Čerpanie EU zdroj	Percento čerpania z alokácie výzvy (EU zdroj)	Čerpanie ŠR zdroj
IROP-PO2-SC221-2021-67	36 162 144,00 €	27 445 066,91 €	18 786 811,66 €	51,95%	7 269 355,48 €	26 748 522,05 €	18 374 725,52 €	50,81%	7 021 127,86 €
IROP-PO2-SC221-2022-94	19 106 994,00 €	28 995 892,84 €	13 254 695,49 €	69,37%	14 268 610,80 €	27 802 524,68 €	13 067 754,25 €	68,39%	13 323 077,33 €

zdroj: MIRRI SRI, október 2024

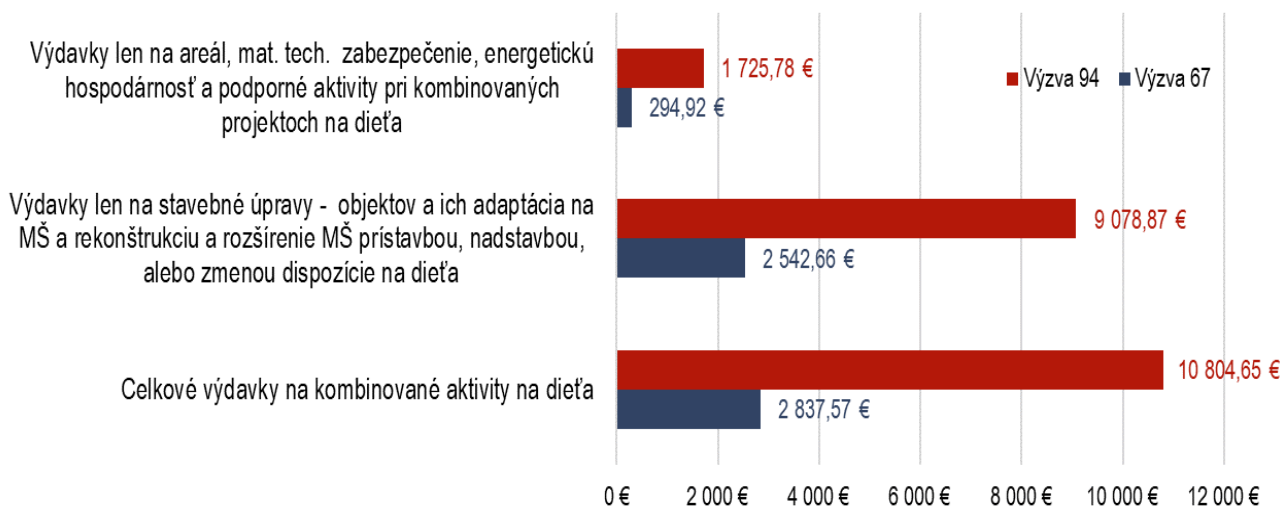
Príloha 2

Graf 3 Porovnanie priemerných výdavkov na projekty v kontrolovaných výzvach podľa typu projektu

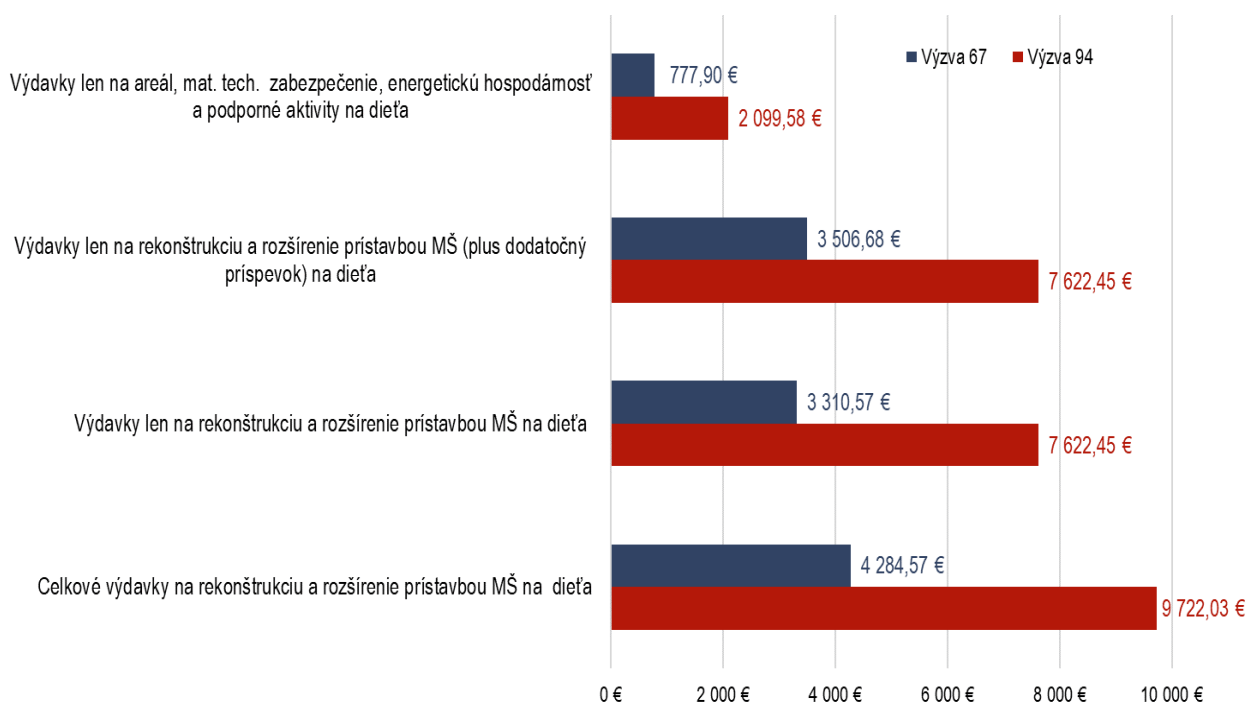
Porovnanie priemerných výdavkov projektov výstavby nových objektov MŠ

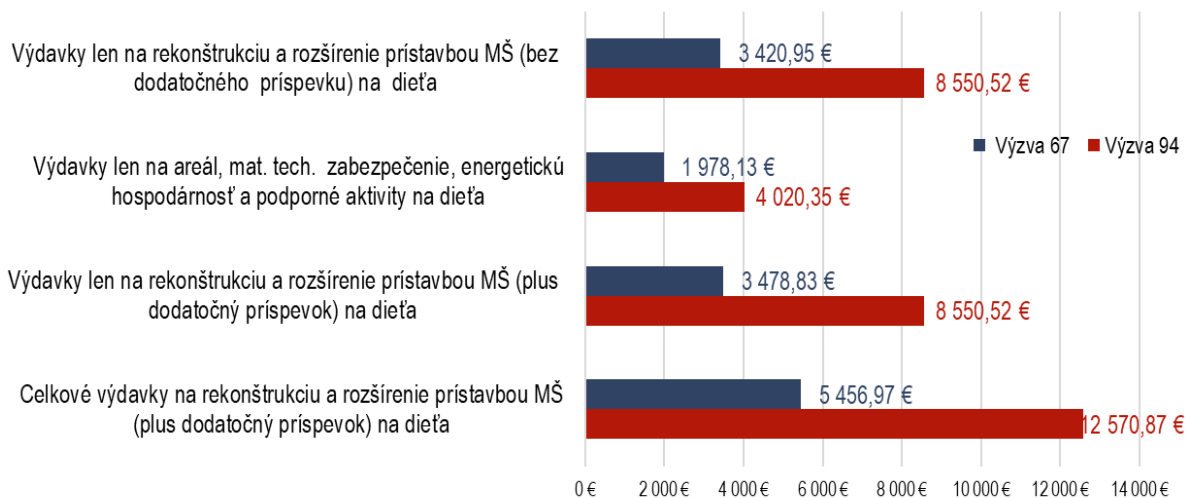
Porovnanie priemerných výdavkov projektov typu kombinované hlavné stavebné aktivity MŠ

Porovnanie priemerných výdavkov podľa typu aktivity na projekty rozširovanie a rekonštrukcie MŠ

Porovnanie priemerných výdavkov podľa typu aktivity na projekty adaptácie existujúcich objektov na MŠ

Vysvetlenie:

V rámci výziev 94 a 67 boli hlavnými stavebnými aktivitami pri realizácii projektov na podporu MŠ tri stavebné aktivity: A/ Výstavba nových objektov pre účely zriadenia MŠ, B/ Rozširovanie a rekonštrukcia existujúcich MŠ a C/ Adaptácia existujúcich objektov na MŠ a ich kombinácie. Hlavné stavebné aktivity mohli byť kombinované doplnkovými aktivitami ako napríklad areál, ihrisko MŠ vrátane, zvyšovania energetickej hospodárnosti a obstarania materiálneho technického vybavenia MŠ.